

Pablo Neruda

Nu există lumină pură

Traducere din limba spaniolă,
antologie, prefață, tabel cronologic și note de
Dinu Flămând

Cuprins

<i>Trandafirul și speranța</i> . Prefață de Dinu Flămând	7
<i>Tabel cronologic</i>	23
<i>Spre orașul splendid</i> . Discurs la recepția de decernare a premiului Nobel	41

Reședință pe pământ (I)

1925–1931

(Fragmente)

Galop mort	55
Slăbănogul din zorii zilei	58
Unitate	60
Savoare	61
Absența lui Joaquín	63
Fantomă	64
Serenadă	66
Muson de mai	68
Artă poetică	70
Sumbru sistem	71
Sonată și distrugeri	72
Noaptea soldatului	74

Comunicații dezmințite	77
Nelocuitul	79
Stabilimente nocturne	81
Înmormântare în răsărit	82
Flăcău singur	83
Ritualul picioarelor mele	85
Fantoma de pe cargou	89
Tango de văduv	92
Umbre semnificând	95

Reședință pe pământ (II)

1933–1935

(Fragmente)

Se desprinde o zi	99
Numai moartea	103
Barcarolă	106
Walking around	109
Melancolie în familii	112
Boli în casă	114
Material nupțial	117
Trei cântece materiale	119
Intrare în adâncul lemnului	119
Apogeul țelinei	121
Statutul vinului	123
Odă lui Federico García Lorca	128
Dezgropatul	134

Nu există uitare	137
Josie Bliss	139

Cea de-a treia reședință

1934–1945

(Fragmente)

SPANIA DIN INIMĂ (*fragmente*)

Imn spre gloria poporului aflat în război (1936–1937)

Invocație	143
Bombardament	145
Blestem	146
Spania săracă din vina bogaților	147
Tradiția	149
Madrid (1936)	150
Explic anumite lucruri	152
Pământuri jignite	155
Odă solară pentru armata poporului	157

Cântec general

1938–1949

(Fragmente)

LAMPA PE PĂMÂNT

Amor America (1400)	163
Sosesc fluviile	166
Înălțimile din Machu-Picchu	170

Versurile căpitanului

1951–1952

(Fragmente)

<i>Explicație</i>	187
Noaptea pe insulă	189
Tigrul	191
FURIILE	
Iubirea	193
Totdeauna	195
Risipitoarea	196
Puțul	198
Fetele	200
Tu veneai	202
Sărăcia	204
Steagul	206

O sută de sonete de iubire

1957–1959

(Fragmente)

Dimineată

1	213
2	214
3	215
4	216
5	217

8	218
11	219
12	220
13	221
14	222
17	223
19	224
20	225
21	226
22	227
25	228
26	229
27	230
29	231
32	232
<i>Amiază</i>	233
33	233
36	234
38	235
43	236
44	237
49	238
53	239
<i>Seară</i>	240
55	240
60	241
62	242

65	243
66	244
67	245
69	246
71	247
77	248
<i>Noapte</i>	249
80	249
82	250
83	251
85	252
86	253
87	254
89	255
91	256
92	257
94	258
96	259
99	260

Puteri depline

1961–1962

(Fragmente)

Datoria poetului	263
Cum să speli un copil	265
Nașterile	267

Pentru „Sebastiana“	270
Puteri depline.....	273

Memorialul de la Isla Negra

1962–1964

(Fragmente)

I. ACOLO UNDE SE NAȘTE PLOAIA	277
Naștere	277
Poezia	280
Timiditatea.....	282
Nedreptatea	284
II. LUNA ÎN LABIRINT	286
Primele călătorii	286
Opiu în răsărit	289
Rangoon 1927.....	292
Nu există lumină pură	295
III. FOCUL CEL CRUD.....	298
Focul cel crud.....	298
Marea	301
Insomnie.....	303
Exil	304
IV. VÂNĂTORUL DE RĂDĂCINI	307
Vânătorul în pădure	307
Patagonii.....	310
V. SONATĂ CRITICĂ.....	313

Artă magnetică.....	313
Noaptea.....	314
Joc de cărți.....	315
Singurătatea.....	317
Oare mai avem noi un pic de vreme.....	318
Teama.....	320
E imposibil.....	321
Teroarea.....	322
Războiul.....	323
Durerea.....	323
Iar noi, noi am tăcut.....	324
Nu e necesar.....	327
Adevărul.....	329
Viitorul e spațiu.....	333

Galop mort

Ca niște cenuși, ca niște mări populându-se,
în lentoarea lor înecată, și în inform,
și așa cum se aud pe drumuri de foarte sus,
întrepătrunse, clopotele în cruce,
cu deja acel sunet special de metal,
tulbure, apăsător, făcându-se pulbere
în aceeași moară a formelor prea îndepărtate,
sau doar evocate, nu și văzute,
iar cu parfumul lor în glie rostogolindu-se
prunele putrezesc în timp, infinit de verzi.

Acel totul atât de rapid, așa viu,
dar și țeapăn, ca nebunul scripete el în sine
când se rotește, aceste roți de motoare, în sfârșit.

Existând ca uscăciunea la încheieturile
arborelui,
tăcut, de jur împrejur, pur și simplu astfel,
încât extremele ajung să-și amestece tijele.
Și de unde, și până unde, pe care țarm?
Această rotire constantă, nesigură, mută,
cum tufele liliecilor încercuiesc mânăstirea,

sau ca sosirea morții pe limba bouului
care se prăbușește rostogolindu-se, zdrobindu-se,
iar coarnele lui ai zice că vor să sune.

Iată de ce, în ceea ce-i imobil, oprindu-se, percepând,
atunci, ca pe o pulsație imensă, deasupra,
de parcă ar fi niște albine moarte sau niște numere,
ah! cele pe care inima mea palidă nu le poate îmbrățișa,
prin mulțimi, printre lacrimi abia țâșnite,
printre eforturile oamenilor și prin furtuni,
acțiunile cele negre descoperite brusc,
ca ghețurile, într-o vastă dezordine,
oceanică, pentru mine care pătrund cântând
ca o spadă străbătând printre cei fără apărare.

Iar acum, spuneți-mi ce-i această țâșnire de porumbei
între noapte și timp, ca o prăpastie
umedă?

Acest sunet atât de amplu
devălmășind pietrele pe drum în căderea lui,
dar bine, numai atunci când o singură oră crește
brusc, extinzându-se fără pauze.

În mijlocul inelului verii
odată dovcicii cei mari ascultau răbdători,

trăgând de cârceii lor emoționant de sensibili,
trăgând de acest ceva, ceva extrem de solicitat,
ceva foarte plin, devenind obscure de atâția grei picuri.¹

¹ Interpretii lui Neruda subliniază amestecul de furie și ermetism, cu dese și vehemente pasaje de obscuritate, anunțat încă din acest poem ce deschide prima culegere de *Residencias*, publicată în 1933. Versurile conțin aici referințe la un subiect absent, (deși se poate deduce că e vorba de o germinație, de apariția unei realități care depune eforturi mari ca să se structureze, în relație cu timpul); deseori sintaxa este eliptică sau forțată, timpii se basculează, imaginile își teleportează derutant ambiguitatea gongorică etc. Îl îndemnăm pe cititor să citească întreg acest ciclu într-o sintaxă empatetică și „elastică”, ghidat, chiar dacă la modul misterios, de puternica energie creatoare și inventivă ce propulsează discursul care, probabil, și-ar pierde mult din intensitate dacă s-ar mai opri să se și explice.

Slăbănogul din zorii zilei

Ziua nefericiților, ziua cea palidă se ivește
într-o sfâșietoare duhoare rece, cu puterile-i cenușii,
fără clopoței, cu zorii șiroindu-i pe toate părțile:
e un naufragiu în vid, iar de jur împrejur suspine.

Și fiindcă a fugit din toate locurile, tăcuta umbră umedă,
din atâtea cugetări inutile, din atâtea meleaguri terestre
unde a fost nevoită să sugă până spre zona cu rădăcini
de cât de multe erau formele colțuroase care se apărau,

eu plâng în mijlocul a ceea ce a fost invadat, în obscuritate,
înlăuntrul unei savori crescânde, plasându-mi auzul
în pura circulație, în amplificarea ei,
cedând fără intenții ascunse rândul meu celui care vine,
și care apare îmbrăcat în lanțuri și în garoafe,
eu visez, suportând vestigiile mele morale.

Nu e nimic grăbit, nici vesel, nici cu ținută orgolioasă,
totul apare făcându-se cu o limpede sărăcie,
lumina pământului izvorăște de sub propriile sale pleoape
nu ca elanul clopotelor, ci mai degrabă ca lacrimile:
din țesutul zilei, din pânza ei palidă

se fac feșe pentru pansarea bolnavilor, care servesc și
 să îți iei adio, dindărătul absenței:
 numai culoarea vrea să înlocuiască,
 să acopere, să înghită, să învingă, să creeze distanță.

Stau singur între materiile hodorogite,
 ploaia cade pe mine, și îmi apare,
 îmi apare cu delirul ei, solitară în lumea moartă,
 refuzată căzând, cu informitatea ei încăpățanată.